

fit. Bo. Det kan jo være Tilfældet, naar ens Gods er belagt med total Arrest; men dette Forhold er ikke taget med i Valgloven. Gaa vi saa over til Bopælsbestemmelsen, er Forholdet ligeledes nærmest ordnet af den almindelige Lovgivningsmagt, som i Valgloven har opstillet en Række Regler om Valglister, saaledes at det kan ske, at naar en Vælger kommer, har han ikke Valgret, da han ikke staar paa Listen, skønt han opfylder Grundlovens Bestemmelser, og omvendt kan en Mand staa paa Listen, skønt han for Øjeblikket i Virkeligheden ikke opfylder Grundlovens Betingelser. Det er saaledes givet, at Lovgivningsmagten har haft et stort Spillerum overfor de i Grundlovens § 30 satte Betingelser for Valgret. Det samme gælder om Udtrykket, at vedkommende ikke maa nyde eller have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet. Ogsaa her har Lovgivningsmagten i Tidernes Løb taget sig ikke saa lidt Frihed. Jeg har tidligere nævnt forskellige Love fra 1853, 55 og 56, som bestemte, at der af Kommunkassen skulde ydes Hjælp til trængende Personer, under de daværende Dyrtidsforhold, uden at denne Hjælp skulde medføre Fattighjælps Virkninger. Jeg kan endvidere nævne Loven af 12te Marts 1864, som gif ud paa, at tjenestegørende Militærpersoners Familier skulde have Hjælp af Kommunen, uden at denne Hjælp skulde betragtes som Fattighjælp; endvidere Loven af 10de April 1874 om, at Personer, som lide af den veneriske Syge, kunne forlange fri Kur og Pleje af det offentlige, uden at denne Hjælp skal betragtes som Fattighjælp. Der kunde nævnes en lang Række andre Tilfælde, hvor den almindelige Lovgivningsmagt har undtaget Hjælp af Kommunen, af det offentlige, fra at have Fattighjælps Virkninger, skønt der ikke i § 30 findes nogen udtrykkelig Hjemmel for saadanne Undtagelser. Men jeg vil indrømme det ærede Medlem fra Njøge, at den almindelige Lovgivningsmagt selvfølgelig maa respektere de Grænser, som Grundloven har sat. Selv om den har frit Spillerum med Hensyn til de paagældende Bestemmelser nærmere Anvendelse, er der dog en Grænse, som ikke tør overskrides, og Spørgsmaalet bliver da, hvor denne Grænse er. Det kommer nu her an paa at vise Grænsen, som maa antages at være givne i Grundloven for Lovgivningsmagtens Frihed til at træffe Bestemmelser angaaende Hjælp af det offentlige til trængende Personer med Bevarelse af vedkommendes Valgret. Jeg kan ikke se andet, end at det ærede Medlem fra Njøge ikke har gjort noget virkeligt Forsøg paa at klare for os, hvor denne Grænse maa an-

tages at ligge. At Grænsen ikke kan ligge der, at det skulde komme an paa, fra hvilken Rilde Hjælpen ydes, ere vi alle enige om; enten det offentlige yder Hjælpen af Kommunkassen, eller af Amtskassen eller af Statskassen, er Siv som Hav og forandrer ikke Hjælps Karakter. Heller ikke kommer det an paa, om Hjælpen ydes i Penge eller in natura, om den ydes ugevis, maanedsvis eller aarvis. Men nu siger det ærede Medlem, at det, det kommer an paa, er den faktiske Virkning, som Hjælpen medfører. Hvis Hjælpen er af den Art, at den vedkommende kommer i fuldstændigt økonomisk Afhængighedsforhold til den ydende Autoritet, saa er det absolut Fattighjælp, og Lovgivningsmagten kan ikke her gøre nogen Forandring, det er den Grænse, som uvovkelig skal respekteres. Men saa spørger jeg det ærede Medlem: Hvor paa bygger han denne Paa-stand? hvor har han fundet, at denne Art af Hjælp efter Grundlovens Mening absolut skal medføre Tabet af Valgret? Han kan ikke have fundet det i selve Grundloven; thi hvis det var Grundlovens Tanke, at det var Hjælps faktiske Virkning, det kom an paa, og ikke andet, vilde det være mærkeligt, om denne Tanke ikke havde fundet Udtryk i Grundloven, hvad den jo slet ikke har. Der er for det første megen Hjælp af det offentlige, som stiller vedkommende i fuldstændigt Afhængighedsforhold til Autoriteterne, men som Grundloven ikke har truffet med ind under sine Bestemmelser; saaledes t. Eks. alt det som afhænger af det offentlige Raadessekretariat. Denne Hjælp kan have de samme Virkninger som Hjælp af Kommunen, men det har Grundloven ikke taget med. Dernæst, naar den har brugt det almindelige Ord „Fattighjælp“, er det givet, at lige fra Grundlovens Tilblivelsestid og indtil Dato er det forstaaet og maatte forstaaes saaledes, at selv forbigaaende Hjælp, Sygehjælp, Hjælp under Isergne Omstændigheder ogsaa har medført Tab af Valgret. Hvis Grundloven havde lagt Vægt paa det vedvarende Afhængighedsforhold, vilde det være mærkeligt, om ikke den Tanke havde faaet sit Udtryk; men det har den jo ikke faaet i Grundloven. Men endnu mere end dette. Selve Grundlovens Ord vise, at det ærede Medlem ikke har Ret i sin Paa-stand; thi der staar ikke blot i Grundloven, at den mister sin Valgret, som „nyder“ Understøttelse af Fattigvæsenet, men der staar tillige „eller har nydt“. Nu vil det ærede Medlem sikkert ikke benægte, at der kan være Personer, som have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, men som for Tiden ere fuldstændig økonomisk uafhængige. Forholdet er